

กระทู้ถามที่ ๔๖๔ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ปัญหาการขาดทุนขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.)

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ตามรัฐธรรมนูญว่าการกระทรวงคมนาคม ดังต่อไปนี้

ปัญหาการขาดทุนขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน มีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของไทยเป็นอย่างมาก ซึ่งจะต้องเร่งดำเนินการแก้ไขโดยคำนึงถึงประโยชน์สุขของประชาชนเป็นสำคัญ เพราะ ขสมก. คือเส้นเลือดสำคัญของประชาชนชาวกรุงเทพมหานคร จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีการตรวจสอบหรือไม่ว่าในปัจจุบัน ขสมก. มียอดหนี้สินเป็นจำนวนเงินเท่าใด โดยเฉพาะมูลค่ายอดเงินขาดทุนย้อนหลัง ๑๐ ปี และในแต่ละปีขาดทุนจากสาเหตุใดบ้าง ขอทราบรายละเอียด

๒. ปัจจุบัน ขสมก. มีจำนวนพนักงานทั้งหมดเท่าใด มีเส้นทางการเดินรถทั้งหมดกี่สาย และมีโครงการจะเปิดบริการเส้นทางเดินรถใหม่อีกเป็นจำนวนเท่าใด ขอทราบรายละเอียด

๓. ความคุ้มค่าของค่าโดยสารจากต้นทุนจริงในการดำเนินการบริการขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) ในปัจจุบันเป็นอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๔. รัฐบาลมีแผนการแก้ไขปัญหาการขาดทุนขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) หรือไม่ อย่างไร และมีแนวทางในการดูแลสวัสดิภาพตลอดจนสวัสดิการให้แก่พนักงานของ ขสมก. อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

วัชร เพชรทอง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

กรุงเทพมหานคร

คำตอบกระทู้ถามที่ ๔๖๔ ร.

ของ นายวัชร เพชรทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง ปัญหาการขาดทุนขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.)

คำถาม

ปัญหาการขาดทุนขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน มีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของไทยเป็นอย่างมาก ซึ่งจะต้องเร่งดำเนินการแก้ไขโดยคำนึงถึงประโยชน์สุขของประชาชนเป็นสำคัญ เพราะ ขสมก. คือเส้นเลือดสำคัญของประชาชนชาวกรุงเทพมหานคร จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีการตรวจสอบหรือไม่ว่าในปัจจุบัน ขสมก. มียอดหนี้สินเป็นจำนวนเงินเท่าใด โดยเฉพาะมูลค่ายอดเงินขาดทุนย้อนหลัง ๑๐ ปี และในแต่ละปีขาดทุนจากสาเหตุใดบ้าง ขอทราบรายละเอียด

๒. ปัจจุบัน ขสมก. มีจำนวนพนักงานทั้งหมดเท่าใด มีเส้นทางเดินรถทั้งหมดกี่สาย และมีโครงการจะเปิดบริการเส้นทางเดินรถใหม่อีกเป็นจำนวนเท่าใด ขอทราบรายละเอียด

๓. ความคุ้มค่าของค่าโดยสารจากต้นทุนจริงในการดำเนินการบริการขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) ในปัจจุบันเป็นอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๔. รัฐบาลมีแผนการแก้ไขปัญหาการขาดทุนขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) หรือไม่ อย่างไร และมีแนวทางในการดูแลสวัสดิภาพตลอดจนสวัสดิการให้แก่พนักงานของ ขสมก. อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบ

ข้าพเจ้า นายประจักษ์ แก้วกล้าหาญ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมให้เป็นผู้ชี้แจงตอบกระทู้ถาม เรื่องปัญหาการขาดทุนขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) ข้าพเจ้าขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีความสนใจ ดังนี้

๑. ปัจจุบัน องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพมียอดหนี้สิน ณ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๒ เป็นจำนวนเงิน ๖๑,๓๐๕.๕๕๕ ล้านบาท โดยมียอดเงินขาดทุนย้อนหลัง ๑๐ ปี ดังนี้

สรุปผลการดำเนินงาน ปี พ.ศ. ๒๕๔๑ - ๒๕๕๑

หน่วย : ล้านบาท

ปี	รายได้รวม	ค่าใช้จ่าย	ขาดทุนสุทธิ
๒๕๔๑	๖,๘๑๖.๘๕๓	๕,๕๔๘.๖๓๕	(๒,๓๓๑.๘๑๘)
๒๕๔๒	๓,๑๐๓.๐๔๐	๕,๓๕๑.๕๘๖	(๒,๒๔๘.๕๔๖)
๒๕๔๓	๓,๐๓๓.๓๖๒	๑๐,๑๖๓.๑๕๘	(๗,๑๒๙.๗๙๖)
๒๕๔๔	๘,๑๔๖.๘๕๓	๑๑,๔๑๖.๖๐๒	(๓,๒๖๙.๗๔๙)
๒๕๔๕	๖,๕๘๔.๔๔๘	๑๐,๔๘๔,๐๑๔	(๓,๘๙๙.๕๖๖)
๒๕๔๖	๖,๔๕๓.๒๒๕	๑๑,๐๖๗.๒๓๑	(๔,๖๑๔.๐๐๖)
๒๕๔๗	๕,๕๖๖.๑๑๕	๑๐,๖๕๒.๕๗๖	(๕,๐๘๖.๔๖๑)
๒๕๔๘	๖,๓๑๗.๕๒๘	๑๑,๖๒๔.๒๔๕	(๕,๓๐๖.๗๑๖)
๒๕๔๙	๓,๐๓๓.๕๕๕	๑๓,๓๔๖.๐๔๕	(๑๐,๓๑๒.๕๙๐)
๒๕๕๐	๓,๒๓๑.๒๒๘	๑๓,๐๕๕.๓๓๔	(๙,๘๒๔.๑๐๖)
๒๕๕๑	๓,๑๘๘.๒๘๓	๑๔,๐๘๐.๕๕๓	(๑๐,๘๙๒.๒๗๐)
รวมทั้งสิ้น	๓๖,๓๐๒.๓๘๓	๑๒๕,๓๑๐.๑๘๐	(๘๙,๐๐๗.๗๙๗)

สาเหตุของการขาดทุนในแต่ละปี สรุปได้ดังนี้

(๑) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีแนวโน้มสูงขึ้นในทุกปี เนื่องจากการปรับราคาขายน้ำมันเชื้อเพลิงตามกลไกราคาตลาด แต่องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพไม่สามารถปรับอัตราค่าโดยสารตามต้นทุนที่เพิ่มขึ้นได้โดยง่าย

(๒) ดอกเบี้ยจ่ายที่มีแนวโน้มสูงขึ้น เนื่องจากจำนวนหนี้สินที่เพิ่มขึ้น ทั้งจากการที่องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ มีผลประกอบการขาดทุนอย่างต่อเนื่องทุกปี และจำนวนหนี้สินเดิมที่ไม่สามารถชำระคืนเงินต้นได้ตามกำหนดเวลา

(๓) เงินเดือนและผลประโยชน์ตอบแทนบุคลากรขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ ๖.๕ ในทุกปี เนื่องจากการเลื่อนขึ้นเงินเดือนและค่าจ้างประจำปี

๒. ปัจจุบันองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพมีจำนวนพนักงานทั้งหมด ณ เดือนกรกฎาคม ๒๕๕๒ จำนวน ๑๖,๕๘๑ คน มีเส้นทางเดินรถทั้งหมด ๒๑๕ เส้นทาง แบ่งเป็นเส้นทางขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ จำนวน ๑๐๘ เส้นทาง ของรถเอกชนร่วมบริการ จำนวน ๑๑๑ เส้นทาง และองค์การ

ขนส่งมวลชนกรุงเทพได้นำเสนอการปรับปรุงโครงข่ายเส้นทางเดินรถโดยสารประจำทางใหม่ จำนวน ๑๕๕ เส้นทาง ต่อคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางพิจารณา และได้รับความเห็นชอบแล้ว ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๖/๒๕๕๒ วันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๒ ประกอบด้วย

- เส้นทาง Cross Town	จำนวน	๓๔	เส้นทาง
- เส้นทาง Circumferential	จำนวน	๒๑	เส้นทาง
- เส้นทาง Feeder	จำนวน	๕๔	เส้นทาง
- เส้นทาง Radial	จำนวน	๒๘	เส้นทาง
- เส้นทาง Expressway	จำนวน	๑๘	เส้นทาง
รวม	จำนวน	๑๕๕	เส้นทาง

๓. ในปัจจุบันราคาค่าโดยสารที่องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพจัดเก็บเป็นอัตราที่ไม่คุ้มต้นทุนที่แท้จริงในการดำเนินงาน เนื่องจากการกำหนดและควบคุมราคาค่าโดยสารเป็นไปตามนโยบายของภาครัฐ โดยภาครัฐถือว่าการให้บริการรถโดยสารประจำทางเป็นการให้บริการเชิงสังคมให้กับผู้มีรายได้น้อยถึงปานกลาง จึงกำหนดอัตราค่าโดยสารต่ำกว่าต้นทุนที่แท้จริง

๔. องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาการขาดทุนอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

(๑) องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพได้จัดทำแผนปรับโครงสร้างการบริหารจัดการเพื่อฟื้นฟูฐานะการเงินขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๐

(๒) เมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๑ ได้มีการนำเสนอแผนปรับโครงสร้างฯ โดยเปลี่ยนชื่อใหม่เป็นแผนปรับปรุงการบริหารจัดการและบริการระบบขนส่งมวลชนกรุงเทพต่อคณะกรรมการพัฒนาระบบขนส่งทางราง และระบบขนส่งมวลชน ซึ่งคณะกรรมการฯ มีมติเห็นชอบในหลักการให้องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพดำเนินการตามแผนปรับปรุงฯ ตามที่กระทรวงคมนาคมเสนอ และให้กระทรวงคมนาคมนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ

(๓) เมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๑ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามมติคณะกรรมการพิเศษระดับรัฐมนตรี เรื่อง แผนปรับปรุงการบริหารจัดการและบริการระบบขนส่งมวลชนกรุงเทพ

(๔) คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ รับทราบความเห็นชอบและข้อเสนอแนะของรองนายกรัฐมนตรี (พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์) ในฐานะประธานคณะกรรมการพิเศษระดับรัฐมนตรี เรื่อง แผนปรับปรุงการบริหารจัดการและบริการระบบขนส่งมวลชนกรุงเทพ และเห็นชอบตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมเสนอเพิ่มเติมเกี่ยวกับการแก้ไขปรับปรุงร่างขอบเขตของงาน (TOR) โครงการเช่าและซ่อมแซมบำรุงรักษารถยนต์โดยสารปรับอากาศใช้ก๊าซธรรมชาติ (CNG) เป็นเชื้อเพลิงให้เป็นไปตามคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๑ (เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการพิเศษระดับรัฐมนตรี เรื่อง แผนปรับปรุงการบริหารจัดการและบริการระบบขนส่งมวลชนกรุงเทพ)

(๕) คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๒ มอบหมายให้คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติรับเรื่อง แผนปรับปรุงฯ ไปพิจารณาในรายละเอียดอีกครั้งหนึ่ง โดยในส่วนของโครงการจัดหาทดโดยสารปรับอากาศใหม่ใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิง จำนวน ๔,๐๐๐ คัน ให้ศึกษาเปรียบเทียบความเหมาะสมคุ้มค่าระหว่างวิธีการซื้อกับวิธีการเช่าตามที่กระทรวงคมนาคมเสนอ แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาภายใน ๑ เดือน

(๖) คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้เสนอแผนปรับปรุงฯ ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๒ ที่ประชุมมีมติรับทราบความก้าวหน้าการดำเนินการผลการพิจารณาและความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และให้กระทรวงคมนาคมรับผลการพิจารณาและความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปปรับปรุงข้อมูลแผนปรับปรุงฯ ให้ชัดเจนครบถ้วน ทั้ง ๔ เรื่อง (ความเหมาะสมของเส้นทางเดินรถ, ความเหมาะสมของประมาณการผู้โดยสาร, ผลกระทบด้านภาระค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นของผู้ใช้บริการที่มีรายได้น้อย และความเหมาะสมของประมาณการรายได้) แล้วจัดส่งให้สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติโดยด่วน เพื่อให้สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติประกอบการพิจารณาโครงการจัดหาทดโดยสารปรับอากาศใหม่ใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิง จำนวน ๔,๐๐๐ คัน โดยให้เร่งศึกษาเปรียบเทียบความเหมาะสม คุ้มค่าระหว่างวิธีการซื้อกับวิธีการเช่าให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน หลังจากได้รับข้อมูลจากกระทรวงคมนาคมแล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

สำหรับแนวทางในการดูแลสวัสดิภาพตลอดจนสวัสดิการให้แก่พนักงานองค์การขนส่งมวลชน กรุงเทพมหานคร นั้น องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพได้มีการดูแลสวัสดิภาพของพนักงาน โดยปฏิบัติตามประกาศกระทรวงและกฎกระทรวงที่กำหนดมาตรฐานให้นายจ้างดำเนินการในการบริหารและจัดการด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ออกตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งประกอบด้วย ประกาศกระทรวงมหาดไทย จำนวน ๑๒ ฉบับ และกฎกระทรวงแรงงาน จำนวน ๖ ฉบับ ส่วนเรื่องสวัสดิการของพนักงานองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ มีข้อบังคับองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ ฉบับที่ ๓๘ ว่าด้วยสวัสดิการของพนักงาน พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้แก่พนักงาน และปฏิบัติตามหนังสือแจ้งของกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ที่กำหนดในเรื่องสวัสดิการต่าง ๆ